

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V2

NOVEMBER 2019

PUNTE: 80

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 26 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Lees die volgende instruksies noukeurig deur voordat jy die vraestel beantwoord.
2. Moenie probeer om die hele vraestel deur te lees nie. Raadpleeg die inhoudsopgawe op bladsy 4 en merk die vraagnommers van die letterkundetekste wat jy bestudeer het. Lees daarna die vrae oor die tekste wat jy gedoen het en kies die soort vraag wat jy wil beantwoord.
3. Die vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A: Gedigte (30)
AFDELING B: Roman (25)
AFDELING C: Drama (25)
4. Beantwoord VYF vrae in totaal: DRIE in AFDELING A, EEN in AFDELING B en EEN in AFDELING C.

AFDELING A: GEDIGTE
Gesiene gedigte – Beantwoord TWEE vrae.
Ongesiene gedig – Beantwoord die VERPLIGTE vraag.

AFDELING B: ROMAN
Beantwoord EEN vraag.

AFDELING C: DRAMA
Beantwoord EEN vraag.
5. KEUSE VAN VRAE BY AFDELING B (ROMAN) EN AFDELING C (DRAMA)
 - Beantwoord SLEGS die vrae oor die roman en drama wat jy bestudeer het.
 - Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG. As jy die opstelvraag in AFDELING B beantwoord, moet jy die kontekstuele vraag in AFDELING C beantwoord. As jy die kontekstuele vraag in AFDELING B beantwoord, moet jy die opstelvraag in AFDELING C beantwoord. Gebruik die kontrolelys om jou te help.
6. LENGTE VAN ANTWOORDE
 - Die lengte van die opstel vir die gedig is 250 tot 300 woorde.
 - Die lengte van die opstel vir die roman en drama is 400 tot 450 woorde elk.
 - Die lengte van die antwoorde van die kontekstuele vrae word deur die puntetoekenning van elke vraag bepaal. Beantwoord jou vrae bondig en relevant.
7. Volg die opdragte aan die begin van elke afdeling noukeurig.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

9. Beantwoord ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
10. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A: ongeveer 40 minute
AFDELING B: ongeveer 55 minute
AFDELING C: ongeveer 55 minute
11. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE**AFDELING A: GEDIGTE****Voorgeskrewe gedigte: Beantwoord ENIGE TWEE vrae.**

VRAAGNOMMER	VRAAG	PUNTE	BLADSY
1. " 'n vigslyer sterf"	Opstelvraag	10	6
2. "eerste worp"	Kontekstuele vraag	10	7
3. "oupa Thomas Daniel Granfield"	Kontekstuele vraag	10	8
4. "Die sagte sprong"	Kontekstuele vraag	10	10

EN**Ongesiene gedig: Verplichtend**

5. "die duister son"	Kontekstuele vraag	10	11
----------------------	--------------------	----	----

AFDELING B: ROMAN**Beantwoord EEN vraag.***

6. <i>Die kwart-voor-sewe-lilie</i>	Opstelvraag	25	12
7. <i>Die kwart-voor-sewe-lilie</i>	Kontekstuele vraag	25	12
8. <i>Manaka Plek van die Horings</i>	Opstelvraag	25	15
9. <i>Manaka Plek van die Horings</i>	Kontekstuele vraag	25	15
10. <i>Vatmaar</i>	Opstelvraag	25	17
11. <i>Vatmaar</i>	Kontekstuele vraag	25	17
12. <i>Onderwêreld</i>	Opstelvraag	25	19
13. <i>Onderwêreld</i>	Kontekstuele vraag	25	19

AFDELING C: DRAMA**Beantwoord EEN vraag.***

14. <i>Krismis van Map Jacobs</i>	Opstelvraag	25	21
15. <i>Krismis van Map Jacobs</i>	Kontekstuele vraag	25	21
16. <i>Mis</i>	Opstelvraag	25	24
17. <i>Mis</i>	Kontekstuele vraag	25	24

***LET WEL:** Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG in AFDELING B en AFDELING C onderskeidelik.

KONTROLELYS

Gebruik die kontrolelys hieronder om te kontroleer of jy die korrekte getal vrae beantwoord het.

AFDELING	VRAAG-NOMMER	GETAL VRAE BEANTWOORD	MERK (✓)
A: Gedigte (Voorgeskrewe gedigte)	1–4	2	
A: Gedigte (Ongesiene gedig)	5	1	
B: Roman (Opstel of kontekstueel)	6–13	1	
C: Drama (Opstel of kontekstueel)	14–17	1	
LET WEL: Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG in AFDELING B en AFDELING C onderskeidelik.			

AFDELING A: GEDIGTE**VOORGESKREWE GEDIGTE**

Beantwoord ENIGE TWEE vrae.

VRAAG 1: OPSTELVRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

'n vigslyer sterf – Vincent Oliphant

- 1 die takelwerk word afgetakel
- 2 stadig sien sy geliefdes hom inplof
- 3 die bekende vlees na binne stort
- 4 hulle sien hom reeds stof word
- 5 iets wil huil oor die bros vel
- 6 wat soos dun seil oor brose stokke lê
- 7 oor die mond wat iets wil sê
- 8 die gewig van lug
- 9 is vir die hand te swaar
- 10 die lyf
- 11 nou klein en seer
- 12 het byna alles reeds verleer
- 13 net die oë bly groter staar
- 14 soek na raad teen al die skade
- 15 na die genade van sag gaan
- 16 na verstaan

[Bron: *Poësiepalet*, 2007]

Die spreker in die gedig maak van beeldspraak, retoriese middele en stylfigure gebruik om die vigslyer se agteruitgang te beskryf.

Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 250 tot 300 woorde.

[10]

VRAAG 2: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

eerste worp – TT Cloete

- 1 ons het nie ou katedrale en kastele nie,
- 2 geen breë riviere bevaarbaar vir groot skepe nie.
- 3 die min wolke wat ons het, is yl versprei.
- 4 ons het nie groot metropole nie.
- 5 ons is sonder groot donkergroen woude.
- 6 dun is ons geskiedenis met min groot name
- 7 soos beethoven of dante
- 8 of rembrandt of bramante
- 9 ons het min onwerklike sagte drome
- 10 maar ons het uitgestrekte woestyne
- 11 en krom grysbome wat houtbeen vasskop
- 12 in die droë sand en koets teen die son
- 13 ons het baie droë lope
- 14 en oerrivierbeddings met ou inheemse name
- 15 soos gourits en storievertelname soos skryf
- 16 of kameelsleep en lijersdraai
- 17 en baie reste naby aan die eerste worp
- 18 by wêreldseinde in die suisende stil nag
- 19 hoor jy die jakkalse se fossielskreeu
- 20 iewers tussen angstjank en primitiewe spotlag

[Bron: *Uit die hoek van my oog*, 1998]

- 2.1 Waarna verwys die gedigtitel binne die konteks van die gedig? (1)
- 2.2 Na wie verwys die spreker met die herhalende "ons" in versreël 4 en 5? (1)
- 2.3 Is die gebruik van kleinletters by die eiename in versreël 7 en 8 effektief? Motiveer jou antwoord en skryf hoe hierdie versreëls die inhoud van versreël 6 ondersteun. (2)
- 2.4 Wat bereik die spreker met die alleenplasing van versreël 9? (1)
- 2.5 Versreël 11 en 12 verwys na bome wat teen die son "koets".
Benoem dié beeldspraak en evalueer die geslaagdheid van hierdie beeld. Gee 'n motivering vir jou evaluering. (2)
- 2.6 Herlees versreëls 18 tot 20.
Noem TWEE klankeffekte wat dié drie versreëls bind. Skryf die eerste woord in versreëls 19 tot 20 waarmee die stilte opgehef word, neer. (3)

[10]

VRAAG 3: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

oupa Thomas Daniel Granfield – Ronelda Kamfer**1.**

- 1 dis vandag my oupa Thomas
2 se verjaardag
3 dit sou gewees
4 het
5 hy is dood
6 toe ek in matriek was
7 dit is al wat ek regtig van
8 matriek kan onthou
- 9 die oggend toe die telefoon lui
10 het my ma nie kom sê nie
11 sy en my pa het opgestaan
12 en is weg hospitaal toe
- 13 al die grootmense my oupa se kinders en hulle
14 mans en vroue is hospitaal toe
- 15 ek wou saamgaan
16 ek wou net my oupa
17 belowe dat ek okay sou wees
18 dat ek eendag 'n boek gaan skryf
19 en hom nooit sal vergeet nie en
20 dat ek die liefste vir hom was
- 21 my ma het 'n paar uur later
22 gebel om te sê dat ek vir my en my suster moet kos maak
23 sy het niks gesê van my oupa nie
24 haar woorde het soos vlermuise om my gevlieg
- 25 ek het gewag vir iets
26 vir Pappa is dood
27 of dis verby of hy's oorlede
28 maar sy't aanhou praat oor kos
29 toe ek haar uiteindelik stop en vra
30 het die vlermuise aanhou vlieg
- 31 "ja, vroeg vi-oggend"

2.

32 die swaarste vir my was nie dat my oupa dood was nie
33 maar
34 dat die aarde aanhou draai het
35 dat ek aanhou leef het
36 dat alles wat verkeerd was nog steeds verkeerd is
37 dat ek kon slaap en wakker word
38 matriek slaag en aan 'n toekoms dink
39 die ergste van alles was dat ek alles kon doen wat
40 ek moes doen
41 en al wat ek regtig wou doen was om te huil
42 ek wou dae aaneen huil
43 ek wou sy leeftyd uithuil
44 ek wou huil vir wie hy was en vir wie hy kon wees
45 ek wou huil oor die onregverdigheid
46 en ek wou huil omdat hy regtig lief was vir my
47 en omdat ek geweet het dat hy lief was vir my

[Bron: *grond/Santekraam*, 2011]

- 3.1 Wat dien in versreëls 1 tot 3 as prikkel vir die skryf van dié gedig? (1)
- 3.2 Waarom is die alleenplasing van die woord "het" in versreël 4 funksioneel? Watter verband het versreël 5 met versreël 3 en 4? (2)
- 3.3 Na wie verwys die "ek" in versreëls 15 tot 20? (1)
- 3.4 Herlees versreëls 25 tot 30.
Op watter manier sluit die afwesigheid van leestekens in versreëls 25 tot 30 by die spreker se gemoedstoestand aan? Hoekom is die gebruik van die "vlermuis"-beeld in versreël 30 effektief? (2)
- 3.5 Dink jy die herhaling van woorde in versreëls 34 tot 35 en versreëls 42 tot 46 onderskeidelik dui op die spreker se gemoedstoestand? Motiveer telkens jou antwoord. Haal 'n versreël uit versreëls 15 tot 18 aan wat hierdie gemoedstoestand weerspreek. (3)
- 3.6 Formuleer die tema van hierdie gedig. (1)

[10]

VRAAG 4: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

Die sagte sprong – Sheila Cussons

- 1 Dit kom wanneer dit nie verwag
2 word nie: 'n aanraking van die verstand
3 lig soos 'n veer, vlugtig maar presies
4 en jy dink as sy ligtheid so is, so potent
5 dat die aandag nog lank daarna
6 die indruk behou, hoe moet sy vasvat wees?
7 : Dit kom wanneer dit nie verwag
8 word nie: iets wat die bewussyn tot
9 in die lewe tref, iets soos 'n sagte sprong –
10 vreugde, verbasing, vreugde, herkenning:
11 hoe moet sy vasvat wees?

[Bron: *Die sagte sprong*, 1979]

- 4.1 Watter woord in versreël 1 sluit by die titel aan? (1)
- 4.2 Haal die paradoks aan waarmee die intellektuele aanraking in versreëls 1 tot 4 beskryf word. (1)
- 4.3 Is die leesteken in versreël 7 funksioneel in hierdie gedig? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)
- 4.4 Benoem die beeldspraak wat in versreël 9 voorkom. Watter ooreenstemmende eienskap het dié beeld met die beskrywing wat in versreël 2 en 3 voorkom? (2)
- 4.5 Op watter DRIE maniere word die spreker se blydschap in versreëls 9 tot 11 beklemtoon? (3)
- 4.6 Hoe kontrasteer die woord "vasvat" in versreël 11 met die titel? (1)
- [10]**

ONGESIENE GEDIG (VERPLIGTEND)**VRAAG 5: KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

die duister son – Cas Vos

- 1 Lig soos 'n bruidegom uit sy slaap
2 stap die son om die dag te groet.
3 Met vuur vertel hy dat hy ligvoet
4 en opgewek deur die heelal sal draf.
5 Hy glinster op riviere se sagte lywe,
6 loop rats oor die rante en buk laag
7 om skadukolle onder bome uit te jaag.
8 Keer saans laggend na sy kamer terug.
9 Dit is die sonnige man se daggang
10 tot die vierde Desember 2002 berig:
11 hy verloor in Luna* se arms sy lig
12 en word helder oordag die duister son.

**Latynse benaming vir die maan*

[Bron: *as die son kom oogknip*, 2002]

- 5.1 Na watter tyd van die dag verwys versreël 2? (1)
- 5.2 Watter halfrym in versreël 1 en 2 ondersteun die beweging van die son? (1)
- 5.3 Benoem die beeldspraak in versreël 1 en versreël 9 onderskeidelik. Dink jy die beeld in reël 9 is effektief? Motiveer jou antwoord. (3)
- 5.4 Wat is die funksie van die dubbelpunt in versreël 10? (1)
- 5.5 Hoe verskil die stemming in versreël 11 en 12 van die stemming in versreëls 1 tot 8? Dink jy die verskil is geslaagd? Motiveer jou antwoord. (2)
- 5.6 Haal die versreël aan wat die oorsaak vir die "duister son" verwoord. Motiveer jou antwoord. (2)

[10]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: ROMAN

Beantwoord in hierdie afdeling SLEGS EEN vraag oor die roman wat jy bestudeer het.

***DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE* – Eleanor Baker**

Beantwoord ÓF VRAAG 6 (opstelvraag) ÓF VRAAG 7 (kontekstuele vraag).

VRAAG 6: *DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE* – OPSTELVRAAG

"Die lewe is nie 'n storieboek nie."

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde en bespreek hoe die teendeel van die Engel se woorde vir lank in Iris se lewe waar bly.

[25]**VRAAG 7: *DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE* – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS A

Daar was hierdie man, sien, 'n oujongkêrel, ryk genoeg en aantreklik, 'n Eduard eintlik. Hy het nie vreeslik in meisies belanggestel nie, maar sy jonger broer het. Sy naam was Peter. (My karakters het altyd Engelse of buitelandse name gehad en die verhaal het ook êrens anders afgespeel. Selfs my vrugbare verbeelding kon nie romanties raak onder Suid-Afrika se bakkende son en interne probleme nie.) Ek, of liewers: sy, was nie 5
een van Peter se meisies nie, sy was bloot 'n goeie vriendin. Die meisie by wie hy sy hart kon kom uitpraat. 'n Maat. Maar op 'n gegewe aand kom hy by haar aan, baie laat. Hy het te veel gedrink, kan sy dadelik sien toe sy eers wakker is. (Sy het al geslaap.)
"Wat makeer?" vra sy en begin koffie maak.
Hy trek sy das los en val op haar bed neer. Terwyl hy haar vertel hoe sy meisie hom 10
teleurgestel het en hoe alles die afgelope weke met hom verkeerd gaan, moet ek miskien 'n bietjie agtergrond inskets.
Sy bly alleen in 'n ateljee-tipe woonstel. Basies net een baie groot vertrek met 'n badkamer êrens op die agtergrond. Wat sy doen, weet ek nie. Iets vaags soos 'n 15
proefleser, in elk geval iets wat sy by die huis kan doen. Miskien was sy selfs 'n skryfster. (Sy was my alter ego en ek was altyd besig om stories te versin.) Ek wou nie tyd mors met wonder waar haar geld vandaan kom en hoe sy dit regkry om brood en melk te koop nie.

- 7.1 Wanneer dink Iris die fiktiewe Peter uit en waarom leef dié karakter nie baie lank nie? (2)
- 7.2 Watter onregverdige aanname maak Iris oor die regte Peter wanneer sy hom ontmoet? Hoe bewys die regte Peter haar later verkeerd? (2)
- 7.3 Hoe dra Iris se obsessie met haar naam by tot haar innerlike konflik oor die moontlike modelkontrak? Kan Iris se swak selfbeeld aan hierdie obsessie toegeskryf word? Motiveer jou antwoord. (2)

- 7.4 Waarheen gaan Iris en die werklike Peter uiteindelik vir 'n sogenaamde romantiese vakansie? Op watter wyse ervaar Iris die milieu daar van die begin af as 'n antiklimaks? (2)
- 7.5 Wat is die TWEE funksies van Iris se erkenning in die roman dat werklikheid en fiksie in haar lewe oorvleuel? Is die Engel vir Iris 'n fiktiewe karakter? Motiveer jou antwoord. (3)
- 7.6 Gee DRIE verskille tussen Iris en Greta, haar alter ego, se karaktereienskappe. (3)

EN**TEKS B**

Die oomblik toe die seremonie verby was en die foto's geneem, het ek my trui weer aangetrek. Peter het nie omgee nie, maar Elsa het in my oor gesis dat 'n bruid nie 'n trui dra nie en hoe kan die mense die mooi rok waardeur as ek dit toewikkel in 'n wolkomers?

Tydens die onthaal het ek opgekyk na die kerksaal se vensters waardeur die winterson weldadig geskyn het en agter 'n groot rangskikking bestaande uit buite-seisoenlike blomme, het ek die Engel sien staan. Ek het vir hom geglimlag en hy het vir my geknipoo en sy duim in die lug gehou. 5

"Die Engel is ook hier," het ek vir Peter gefluister toe almal opstaan om op ons gesondheid te drink. 10

"Het jy hom genooi?" het Peter gevra.

"Hy kom nie net op uitnodiging nie."

"Van wie praat julle nou?" het my nuwe skoonpa gevra, wat aan my ander kant gesit het. Die mense was aan die rondbeweeg en eet en onder die algemene gedruis kon ons praat. 15

Ek het hom reguit in die oë gekyk. "Die Engel."

"Is hy hier?" het die oom gevra en oor sy mond gevee.

"Ja." Peter het nie saamgepraat nie omdat Ma hom aan die arm beetgehad het en besig was om hom te vertel van Kara se Michel en hoeveel hy nou weeg. 20

"Waar?" het die oom gevra en bang rondgekyk.

"Agter die blomme. Daar by die venster."

Hy het soontoe gekyk en gefrons. "Ek sien niks nie."

- 7.7 Iris en Peter se troue is die bewys van nog 'n vooropgestelde idee wat Iris laat vaar het. Bewys die stelling. (1)
- 7.8 Hoekom is Iris se voorkoms by haar eie troue ironies? (1)
- 7.9 In reëls 5 tot 7 staan die Engel op die agtergrond. Hoe sluit dit by die slot van die roman aan? (1)
- 7.10 Noem TWEE insidente vóór die troue en TWEE insidente ná die troue as bewys dat die Engel nie 'n ware beskermengel was nie. (4)

7.11 Herlees reël 16 en 17.

Speel die Engel 'n raadgevende rol in Iris en haar skoonpa se verhouding?
Motiveer jou antwoord.

(1)

7.12 Herlees reëls 14 tot 16 van TEKS A asook reëls 5 tot 7 van TEKS B.

Hoekom skep Iris fantasiekarakters in TEKS A? Is dit oortuigend dat Iris van Greta ontslae raak, terwyl die Engel in TEKS B steeds deel van Iris se lewe bly? Motiveer jou antwoord deur na Greta en die Engel te verwys.

(3)

[25]

MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – Pieter Pieterse

Beantwoord ÓF VRAAG 8 (opstelvraag) ÓF VRAAG 9 (kontekstuele vraag).

VRAAG 8: MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – OPSTELVRAAG

"Ek wil ook nie weet van werksoekers en siek mense en honger mense en weeskinders en kruppel vrouens en sterwendes wat met 'n slee na my toe aangery word nie."

Hierdie woorde dui op Baas se aanvanklike onbetrokkenheid by die gemeenskap. Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 400 tot 450 woorde en verwys ook na Baas se latere betrokkenheid by die gemeenskap.

[25]**VRAAG 9: MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS C

Sy gryp die plastieksak wat Grace uitgehaal het om te betaal en druk dit weer voor by Grace se rok in. Aan die skaduweekant van die kremetartboom se stam gaan staan sy met haar krom lyf oor die man op sy stoeltjie. Hy kan nie opstaan om weg te kom nie.

"Toe! Praat nou met my!" kraak haar stem in Silozi. Sy verstel aan haar diklensbril om hom beter te sien en stamp haar kiere op die misvloer. "Jy ken mos niks anders as om mense te verneuk nie."

"Die Een wat nooit Slaap nie het gesê ons moenie naby die huis kom van die man wat wit is nie."

"Dan dink jy seker 'n mal mens is die Here. Toe! Loop nou na jou huis toe en gaan haal die sleutels." Ouma Essie stoot hom met die kiere in die rigting van sy lapa. "Gaan roep die kinders dat hulle die Hilux kan stoot!" skreeu sy vir Grace wat reeds op pad is na die plek waar die voertuig teen 'n afdraand onder 'n stuk plastiek toegemaak staan.

Langs die pad ry Grace en meneer Kebbey verby die slee waarop die siek vrou is.

By Manaka sien Grace dat Baas nog nie weer sy bewussyn herwin het nie. Sy vat vir hom skoon klere uit die rietrak teen sy slaapron dawel se muur.

Longwane raak buite haarself toe hulle Baas agter op die bakkie probeer laai. Sy hap verwoed na hulle. Dit help ook nie hulle slaan met 'n stok na haar nie.

- 9.1 Hoekom het Baas nou die man op die stoeltjie (reël 3) nodig? Op watter manier probeer dié man later in die roman vir Baas omkoop? (2)
- 9.2 Waarom kruip Grace later in die roman vir meneer Kebbey weg? (1)
- 9.3 By watter DRIE geleenthede word Baas deur Chisupo se optrede benadeel? Met watter daad dui Chisupo aan dat Baas sy meerdere is? (4)
- 9.4 Dink jy Chisupo se teenwoordigheid in die roman is gepas? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. Dra sy teenwoordigheid in die roman by tot die tema van Christenskap? Motiveer jou antwoord. (3)
- 9.5 Noem TWEE voorbeelde van uiterlike konflik in die roman wat Baas as gevolg van ouma Essie se woorde oor Christenskap ervaar. (2)
- 9.6 Reël 13 verwys na 'n siek vrou op 'n slee.
Waarom help Baas dié honger en/of siek mense ten spyte daarvan dat hy hulle nie wil help nie? (1)

- 9.7 Watter TWEE negatiewe gevolge hou Baas se siekte (reël 14) vir hom op Manaka in? (2)

EN

TEKS D

"Dis maar familievertellings. In my leeftyd is die kanaal nog nooit gebruik nie."	
Dit raak stil onder die Land Rover. "Ek sou darem wragtig nou kon doen met 'n skerpetjie," sê Whitey.	
"Sê my, op watter manier ... was die ou man jou oupagrootjie?"	
Whitey lag. "O, dis baie ingewikkeld. Maar deksels interessant: My oupagrootjie was met 'n Lozi-meisie getroud. Nogal die dogter van die destydse chieft Mulambwa se broer. Hulle het een seun gehad. Hy was my oupa. Dié trou toe met 'n Switserse sendeling se dogter. Deurmekaar bloed wat jy hier onder jou LDV sien lê! My pa, weer, is met 'n sendelingmeisie uit Engeland getroud. Hulle bly in Lusaka. Dit lyk dalk nie vir jou so nie maar hierdie takhaar kom uit 'n bloedlyn sendelinge."	5
"En ek kan jou een ding sê wat nie twee is nie: 'n Mens skrik vir so 'n bloedlyn, dit werk met jou gal," lag Whitey toe Baas nie antwoord nie. "Maar moenie stres nie, party van ons het darem mechanics geword."	10
"Ek skrik nie. Nie naastenby nie. Ek stel belang. Sê my, dié oupagrootjie van jou, wat was sy van?" Baas gee met 'n bewerige hand sy leë koffiebeker vir Grace aan.	15
"Dennis. Dis my van ook."	
"Is jy seker dit was sy van?"	
"Hoe vra jy my nou? Aan die ander kant ... die ou man het verdwyn toe my oupa nog 'n baba was. Niemand het eintlik geweet wat sy van was nie. Almal het hom Baas genoem, soos vir jou."	20

- 9.8 Whitey verwys in reël 1 na 'n kanaal.
- 9.8.1 Hoe hou dié kanaal verband met Baas se oupagrootjie? (1)
- 9.8.2 Watter waarde hou dié kanaal later in die roman vir Baas in? (1)
- 9.9 Dink jy Whitey se vertelling in reëls 5 tot 10 verander Baas se siening van sy familie? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)
- 9.10 Herlees reëls 14 tot 17.
- Noem TWEE feite waarmee Baas Whitey se gebrekkige inligting oor sy oupagrootjie aanvul. Hoe oortuig Baas uiteindelik vir Whitey dat hulle dieselfde oupagrootjie het? (3)
- 9.11 Lees reël 7 en 8 van TEKS C en reël 1 van TEKS D.
- Met watter daad verander Whitey die vernietiging van Baas se boot deur die Een wat nooit Slaap nie/Chisupo? Tot watter TWEE ander insigte kom Baas na aanleiding van Whitey se betrokkenheid in sy lewe? (3)

[25]

VATMAAR – AHM Scholtz

Beantwoord ÓF VRAAG 10 (opstelvraag) ÓF VRAAG 11 (kontekstuele vraag).

VRAAG 10: VATMAAR – OPSTELVRAAG

"Vatmaar was arm, en tog het ons nie armoede geken nie."

Bespreek in 'n opstel van 400 tot 450 woorde die eienskappe en/of waardes van Vatmaar se mense wat daartoe bydra dat hulle "nie armoede ken nie".

[25]**VRAAG 11: VATMAAR – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS E

Die erwe het honderd jaarts ver langs die straat af geloop. Daar was sestig sulke erwe – dertig aan elke kant van die pad wat Ta Vuurmaak oopgeskraap het toe hy voor onse geboorte nog sy treinwatertenk met sy vier osse vlei toe gesleep het.

Die mense van Vatmaar moes vyf sjielings jaargeld aan Du Toitspan se dorpsraad betaal. Daarvoor het hulle ook weiregte in die dorpsgrond van Du Toitspan gekry. So, vir die besitreg van 'n erf moes 'n nuwe intrekker een pond neersit – vyftien sjielings vir die hoekpenne en vyf sjielings vir die jaargeld.

Maar hy moes eers by die dorpsraadskantoor voor 'n plan van Vatmaar gaan staan en op die vraag Waar? moes hy sê: Naby so en so. Amper geen bewoners kon destyds lees en skryf nie, so die nuwe intrekker het net die nommer van die erf op die kwitansie-papier gekry, en sy naam is op die Vatmaar Settlement Plan ingeskryf. Hy moes dan sorg dat hy die volgende Saterdagoggend nege-uur in Vatmaar vir die Cape-boy wag wat vir hom die erf sou kom uitwys.

Saterdag met dagbreek het die nuwe intrekker, en miskien ook sy familie en vriende, klaar sit en wag vir die Cape-boy wat kom kyk het dat hy die regte erf vat. Wanneer die man by die halfway-house ('n groot kameeldoringboom op die kortpaaitjie Du Toitspan toe) verbykom, het hulle hande geklap en geskree: Daar kom hy! Daar kom hy! En dan het hulle gestry oor wie hom eerste gesien het.

11.1	Waarvoor gebruik Ta Vuurmaak die treinwatertenk?	(1)
11.2	Noem slegs EEN stap van die ritueel wanneer 'n nuwe intrekker 'n stuk grond ontvang.	(1)
11.3	Watter behoefte van die Vatmaar-inwoners word gedemonstreer wanneer hulle die "hoekpenne" (reël 7) inslaan? Waarom is die inslaan van die hoekpenne ironies?	(2)
11.4	Op watter wyse kan die onderstreepte woorde (reël 9 en 10) tot 'n wanpersepsie oor baie van Vatmaar se mense lei? Hoe weerlê die optrede van Tant Wonnie, Boitjie Afrika en Oupa Lewies onderskeidelik dié wanpersepsie?	(4)
11.5	Met watter DRIE planne om hulle lewensomstandighede te verbeter slaag Sus Bet, Ta Vuurmaak en Bennie O'Grady onderskeidelik?	(3)

EN

TEKS F

Toe sê sy: Na die vergadering sal 'n seun en dogter 'n leë twaksakkie by Oupa Lewies kry. (Oupa Lewies het staan en pyprook.) Sy het die twee aangewys: Loop by elke huisgesin langs en hulle sal iets in die sakkie sit. Mense, gee met 'n goeie hart, het sy gesê, dit maak nie saak hoe min dit is nie. En onthou, my kinders – en sy het na die seun en meisie gekyk – as daar 'n gesin is wat niks het om in die twaksakkie te sit nie, sê dan vir die tante of die oom om net aan die sakkie te raak sodat ons hulle seëning kan hê. 5

Oom Chai en Oupa Lewies het haar soos uit een mond bedank. Sy het weer geglimlag en almal het gedink sy is 'n pragtige vrou. Toe het sy weer tussen die mense by haar twee dogtertjies gaan staan. 10

Maak toe julle oë en sê Onse Vader wat in die hemel is, het Oom Chai met 'n harde stem gebied.

Oupa Lewies het sy Our Father in sy gedagtes opgesê.

Toe is die vergadering verby. Oom Chai en Oupa Lewies is na hulle huise toe, teen dié tyd nie meer 'n een-kamer nie, maar 'n behoorlike vier-vertrek. Die ou een-kamertjies het hulle as agterkamers aan mense verhuur. 15

Die seun en meisie het by Oupa Lewies se huis vir die leë twaksakkie staan en wag. Na hy seker gemaak het dat daar niks meer twak in die sakkie is nie, sê hy: Let me put my blessing in the bag ...

- 11.6 Hoekom het Vatmaar nie 'n kerk nie? (1)
- 11.7 Lewer Tant Wonnie se fondsinsameling 'n bydrae tot die bou van die sendingkerk op Vatmaar? Motiveer jou antwoord. Watter voorwaardes van die Moedergemeente moes die bouers op die nuwe kerkerf in gedagte hou? (3)
- 11.8 Gee TWEE redes waarom Oom Chai se latere huwelik met Bettie as 'n ironiese wending in sy lewe beskou word? (2)
- 11.9 Het die milieu waarteen die gebeure in TEKS F afspeel, enige positiewe invloed op die Vatmaar-gemeenskap? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)
- 11.10 Watter tipe verteller is in TEKS F aan die woord? Is dié verteller gepas in hierdie teks? Motiveer jou antwoord. (2)
- 11.11 Herlees reëls 4 tot 7 van TEKS E en reëls 17 tot 19 van TEKS F.
- 11.11.1 Noem DRIE voorbeelde van sosio-maatskaplike ontwikkeling wat gedurende die roman in Vatmaar plaasvind. (3)
- 11.11.2 Dink jy die situasies in beide tekste sluit by die tema van onregverdigde lyding aan? Motiveer jou antwoord. (1)

[25]

ONDERWÊRELD – Fanie Viljoen

Beantwoord ÓF VRAAG 12 (opstelvraag) ÓF VRAAG 13 (kontekstuele vraag).

VRAAG 12: ONDERWÊRELD – OPSTELVRAAG

"Bullet-proof, Plank, en jy?"

Bespreek in 'n opstel van 400 tot 450 woorde Greg se karaktereienskappe wat toon dat die teendeel van hierdie woorde waar is.

[25]

VRAAG 13: ONDERWÊRELD – KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS G

"Ek is hoofseun en –"

"En wat?" Ek het hom nie geantwoord nie. "As ek vanjaar by Turret Media dieselfde doen as verlede jaar, haal my mededingers my in en kan ek volgende jaar deure toemaak."

Turret Media. My pa se magtige mediamasjien. Sy lewe draai om die plek, en hy 5
reken myne moet ook.

Ek het geknik. "Ek sal daaroor gaan dink."

"Jy moes al lankal. Ek het beter verwag van jou," praat hy met my asof ek een van die direkteure van Turret is. "Ruggraat! Kry een! Nie soos ... "

Dis toe dat my ma opgestaan en geloop het. Pa het ophou torring. Die atmosfeer 10
in die sitkamer was skielik gelaai. Ons het almal geweet wat hy wou sê.

Dit was gisteraand.

Gelukkig is my pa nie nou hier nie. Dis net ek en my ma in die kar. Ek maak my sitplekgordel los en leun met my kop teen die venster langs my om by die venster uit te 15
kyk. Weerskante van die geteerde pad is 'n laning bome wat met hulle lae takke oor ons reik. Groen grasperke, netjies gesny, soos krietvelde. Plek-plek is daar tuine met rooi, oranje en geel blomme. Verder weg is die skool se sportterrein, die moderne skoolgeboue en nog verder, die koshuise. Almal vernoem na die een of ander man wat 'n voorloper was in sy tyd: Pierre Curie, Albert Einstein, Leonardo da Vinci, Ludwig van Beethoven en Greg Owen. Oukei, ek lieg oor die laaste een. 20

- 13.1 Wat gee aanleiding tot Greg se antwoord in reël 1? (1)
- 13.2 Herlees reëls 2 tot 4.
Is daar 'n ooreenkoms in Dok Pienaar en Greg se pa se optrede teenoor Greg? Motiveer jou antwoord. Verskil dit van hulle optrede teenoor die regter? Motiveer jou antwoord. (2)
- 13.3 Hoe misbruik Greg en sy pa onderskeidelik Turret Media vir hul eie gewin? Op watter manier is sy pa aandadig aan Turret Media se ondergang? (3)
- 13.4 Greg se pa verswyg John se naam in reël 9. Waarom voel Greg dat John hom in die steek gelaat het? (1)
- 13.5 Eckardt vertel in Clarens vir Greg dat hy, Eckardt, vroeër 'n telefoongesprek met mev. Owen gehad het. Watter TWEE gevolge hou dié gesprek vir die Owen-gesin in? (2)

13.6 Herlees reël 8 en 9.

Kan hierdie woorde van Greg se pa teenoor sy kind aan die begin van sy matriekjaar geregverdig word? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. Met watter TWEE handeling van Greg bewys hy sy pa reg?

(4)

13.7 Wat wil die skool met die name van die koshuise bereik? Gee TWEE redes waarom Greg se droom om 'n koshuis na hom te vernoem uiteindelik ironies is.

(3)

EN

TEKS H

"Ek was by die skool. Hulle het gesê die polisie het jou kom haal." Die trane sit vlak. "En toe vir Doktor Pienaar ... Hulle het hom gearresteer. Niemand het geweet hoekom nie." Ek probeer 'n woord inkry, maar van die skok bly my ma net praat. "Ek gaan jou uit daardie plek uithaal, Greg. Ek sweer ek gaan. Dit was in elk geval jou pa se idee om jou daar te sit. Maar jy is klaar met daardie plek. Die laaste paar maande ... Ek 5
gee nie om nie. Ek haal vir jou uit!"

"Ma, dis oukei, Ma. Genuine." Ek druk haar stywer teen my vas. Ons staan lank so. Haar vingers boor in my rug. "Ons praat later daaroor." Ek hoor hoe sy gesmoord teen my bors huil. My ma. Klein, klein hier voor my. En ek kan verstaan hoe sy voel. Sy het al klaar 'n seun verloor. Sy wil nie nog een kwyt wees nie. 10

Ek vat my ma se skouers, stoot haar effens van my af weg. Sy vee lomp met haar vingers oor haar gesig. Ek kyk haar in die oë. "Ek sê Ma wat. Kom ons gaan terug Lawson toe. Ek kry 'n klompie klere, druk dit in 'n tas en ons gaan vir 'n paar dae bietjie weg. Dis tog môre Vrydag. Nog 'n dag weg van die skool sal seker nie saak maak nie. Nie nou nie." 15

"Waarnatoe sal ons gaan?" vra sy hees.

"Ag, somer hier naby sal orraait wees. Clarens. Ma was mos nog nie daar nie ..."

13.8 Hoe sluit TJ se optrede by die tema van verraad aan?

(1)

13.9 Volgens reëls 1 tot 6 ervaar Greg se ma innerlike konflik.

Gee 'n voorbeeld van innerlike konflik wat sy in Clarens ervaar. Waarom word hierdie konflik nie bevredigend opgelos nie?

(2)

13.10 Watter tema word in die onderstreepte sin in reël 10 aangeraak? Greg is in sy matriekjaar skuldig aan opstand teen gesag. Noem TWEE voorbeelde daarvan.

(3)

13.11 Vervul Greg se ma in TEKS H die rol van versorger in Greg se lewe? Motiveer jou antwoord.

(1)

13.12 Herlees reëls 15 tot 20 van TEKS G en reëls 3 tot 6 van TEKS H.

Hoe verskil Greg se verwagting van die ruimte in TEKS G van die werklikheid wat hy in TEKS H beleef? Noem TWEE verskille.

(2)

[25]

TOTAAL AFDELING B: 25

AFDELING C: DRAMA

Beantwoord in hierdie afdeling SLEGS EEN vraag oor die drama wat jy bestudeer het.

KRISMIS VAN MAP JACOBS – Adam Small

Beantwoord ÓF VRAAG 14 (opstelvraag) ÓF VRAAG 15 (kontekstuele vraag).

VRAAG 14: KRISMIS VAN MAP JACOBS – OPSTELVRAAG

In die drama toon Map se woorde en handeling dat hy aanvanklik verkeerde keuses maak, maar hy kom tot insig wat hom die regte keuses laat maak.

Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 400 tot 450 woorde.

[25]**VRAAG 15: KRISMIS VAN MAP JACOBS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS I

RICHIE:	Hél, ou Cyril, watter translation is daai?	
MAUD:	Three says the Bible? You? What will you ever know about the Bible?	
CYRIL:	Missies Cavernelis is reg oek, what will we ever like know abou' de Bible, kôs ons is dan Moslem-outjies! <i>Hulle skaterlag.</i>	5
RICHIE:	Los die vrou, man! Jy wiet ons is ordinary Christian robbiese, net soes sy! <i>Hulle lag.</i>	
TOMMY:	Wat issit moet julle, man?	
CYRIL:	Jy al weer ge-worried oor Blanchie, hè?	10
RICHIE:	(speel): My kinnars wil oek nie lyster nie! Tóé, in! In! Bastards!	
TOMMY:	Blanchie is haar eie mens, man, en Blanchie se biesagheit is Blanchie se biesagheit ... En al die stories wat julle hoor, dié is 'n louter lieg! En Map selwers, sê ek vir julle, is 'n ge-change-de man.	
CYRIL:	Hê, vryf jou ringetjies, ou Tommy ... Moenie vi' ons kom lecture nie!	15
MAUD:	Tommy is reg, julle ...	
CYRIL:	... township-robbiese! Sê 'it maar, missies Cavernelis, missies Cavernelis en mister Cavernelis is mos 'n cut above onse township-robbiese! Would-be Glenhaven-mense ... Ha, ha, ha ... Mos nie working class soes ons nie!	20
MAUD:	What a bloody joke! Working class! Wanner het julle robbiese al ordentlik gewerk in julle lewe in, tell me! Working class! (Proes.)	
CYRIL:	Wil missies Cavernelis dan hê ons moet oek vi' die lonely hearts ingaan, of maybe vi' die soft goods?! (Lag.) <i>Maud verdwyn.</i>	25
TOMMY:	En wat het Blanchie nou moet dit alles te doen?	
RICHIE:	Hel, ou Tommy, so jy's sweet op haar, nè ... Map Jacobs gaan 'it nie like nie!	
CYRIL:	(aan Tommy): Maak jou oë oep, man! Sy allow haar om ge-use te word deur daai ou dêrre van haar, ou haitie-taitie ...	30

- 15.1 Gee 'n rede vir Richie se dialoog in reël 1. (1)
- 15.2 Dink jy Cyril bedoel die woorde in reël 10? Motiveer jou antwoord. (1)
- 15.3 Geld Cyril se woorde in reël 17 en 18 ook vir Blanchie? Is dié suggestie van Cyril teenoor Maud geregverdig? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (3)
- 15.4 Hoe is Cyril se woorde én handeling in reël 23 en 24 onderskeidelik openbarend van sy karakter? (2)
- 15.5 Gee die politieke én die maatskaplike milieu waarteen die drama gelees moet word, afsonderlik. (2)
- 15.6 Op watter TWEE wyses ondersteun die maatskaplike milieu in TEKS I die tema van uitsigloosheid? Noem TWEE invloede wat dié uitsigloosheid op Johnnie se lewe het. (4)

EN

TEKS J

TOMMY:	Of course, jy't jouselwers maar nog in die hys in gehou ... Hël, 'it was oek so 'n lang tyd, Map ...	
MAP:	Ja ...	
TOMMY:	En mister en missies Cavernelis is oek nog hier ... Jy remember mos vir hulle ... Die oukêrel moet die kysie moet die soft goods agter op sy bicycle ... Die ou is heel grys nou, but still the same, an' going strong ...	5
MAP:	Ja.	
TOMMY:	(moedswillig): En sy dogter, Blanchie ... baie opgedoen deesdae, ek hoor sy ... ek hoor ... maar nou ja, dis oek nie Tommy Sebotker se biesagheit nie ...	10
MAP:	(verander van houding): Wat hoor jy van haar? ...	
TOMMY:	Het jy vir haar al gesiën? ...	
MAP:	Wat hoor jy van haar? ...	
TOMMY:	O, ag jy wiet, die wêreld is mos maar so, ek hoor maar wat ek hoor, maar ek wiet oek nie of dit waar is nie ... Ek hoor sy't hierso 'n wit ou, innie Constantia, of so 'n plek, een van die posh wit areas, wat 'n crush het op haar. Hy supply haar glo net mooi moet alles wat sy wil hê, klere en alles, geld oek ... Sy's stylish deesdae, jong ... (Asof hy nie bewus is van Map se ontsteltenis nie, staan Tommy op en loop "stylish" soos Blanchie.) Stylish ...	15
	Map ontsteld.	20
TOMMY:	Ek hoor sy gaan glo een van die dae overseas, vir modelling ... Paris toe ... (Hy fluit. Map is duidelik hewig ontstel.) 'Is true. Daar was 'n stukkie oor haar en 'n photo van Blanchie, in die koerant, nou nie te lank gelede nie ... Top township girl for Paris! ... So iets ... <u>Ja, onse area kom óp!</u> (Lag.)	25

- 15.7 Na watter "lang tyd" verwys Tommy in reël 2? (1)
- 15.8 Motiveer met TWEE redes waarom die neweteks/toneelaanwysings in reël 8 Tommy karakteriseer. (2)
- 15.9 Reageer Map soos Cyril voorspel het? Motiveer jou antwoord met TWEE redes én gee die rede vir hierdie spesifieke reaksie van Map. (3)
- 15.10 Waar pas TEKS J in die struktuur van die drama in? Motiveer jou antwoord. (2)
- 15.11 Hoekom is die onderstreepte sin in reël 25 en 26 ironies? (1)
- 15.12 Herlees reëls 12 tot 14 van TEKS I en reëls 22 tot 25 van TEKS J.
- Watter TWEE positiewe gevolge hou Cavernelis se dood vir Blanchie in?
Hoe dra Blanchie se modelkontrak by tot Cavernelis se dood? (3)
- [25]**

MIS – Reza de Wet

Beantwoord ÓF VRAAG 16 (opstelvraag) ÓF VRAAG 17 (kontekstuele vraag).

VRAAG 16: MIS – OPSTELVRAAG

In die drama toon Konstabel se woorde en handeling dat hy die grense tussen reg en verkeerd oorsteek om die vrouens te mislei.

Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 400 tot 450 woorde.

[25]**VRAAG 17: MIS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord dan die vrae wat volg.

TEKS K

GERTIE:	Haar man. Sewe jaar gelede het hy mos opgegaan. Ja, net na die Depressie. Sy moet hom hand en mond bedien maar hy sê geen dooie woord nie. Nooit 'n dankie of 'n asseblief nie. Niks. Maar wag, ek praat te veel. (<i>Skaam laggie</i>) Hete, waar is my maniere? Ek het my nog nie voorgestel nie. Ek is Gertie Vermeulen, liggaamsopvoedingjuffrou by die dorpskool.	5
KONSTABEL:	Bly te kenne. (<i>wys in die gangdeur se rigting</i>) Ek hoop tog nie ek het haar ontstel nie.	
GERTIE:	Nee wat, Konstabel. In u werk draai 'n mens nie doekies om nie. As ons in ... doodsgevaar verkeer ... as daar 'n persoon ... of persone is ... wat ons bedreig ... dan is dit tog u plig ... om vir ons te sê. (<i>Maak 'n angsgeluid en druk haar hand teen haar mond</i>)	10
KONSTABEL:	Wat makeer, Juffrou?	
GERTIE:	Aag, niks nie, Konstabel. Ek voel maar net so 'n bietjie ... duiselig. (<i>Hoë laggie</i>) So ja. Dis nou alles verby. Ja, Konstabel, as ek vir Miem so sien, is ek maar dankbaar ... Ek is nou wel 'n oujongnoot. Het geen kind of kraai nie. <u>Maar miskien is dit tog beter so. Ja. Ek troos my daaraan.</u> Kort stilte.	15
GERTIE:	En ... u, Konstabel?	
KONSTABEL:	Wat van my, Juffrou?	20
GERTIE:	Is u getroud?	
KONSTABEL:	Nee, Juffrou.	
GERTIE:	Ek sien. (<i>Stilte</i>) Is daar darem iemand spesiaals? <i>Die KONSTABEL glimlag en haal sy skouers op.</i>	
GERTIE:	Dan vry u maar so in die bondel?	25
KONSTABEL:	Ja, Juffrou. 'n Mens sou seker so kan sê.	

- 17.1 Watter TWEE belangrike brokkies inligting deel Gertie aan Konstabel mee net voor haar woorde in reël 1? (2)
- 17.2 Hoe ondersteun reëls 1 tot 3 die tema van gevangenskap met betrekking tot Meisie en Gertie onderskeidelik? (2)
- 17.3 Die inligting wat Konstabel by die vrouens kry, help hom om sy planne in die afloop van die drama uit te voer. (3)
- Gee DRIE motiverings vir hierdie stelling.

- 17.4 Motiveer waarom die newetekst/toneelaanwysings in reëls 11 tot 15 funksioneel is. (1)
- 17.5 Hoekom is Gertie se onderstreepte woorde in reël 17 ironies? (1)
- 17.6 "Ek sien." (reël 23)
- 17.6.1 Hoe ondersteun hierdie woorde van Gertie en Miem een van die temas in die drama? Gee 'n rede waarom dié woorde by die titel van die drama aansluit. (2)
- 17.6.2 Dink jy die woorde "Ek sien" is, binne konteks van die drama, 'n voorbeeld van dramatiese ironie? Motiveer jou antwoord. (1)
- 17.7 Herlees reëls 19 tot 25.
- Hoe bring Gertie se nuuskierigheid haar by Miem in onguns? Gee TWEE bewyse uit die drama dat Meisie se nuuskierigheid haar ook by Miem in onguns bring. (3)

EN

TEKS L

KONSTABEL:	Wat makeer, Mevrouw?	
MIEM:	Dit is so lank laas ... lank laas ... dat 'n man vir my goeienag gesê het. (Huil) As ek hom net kon sien! Net een keer. Voor die dood ons skei. (Kyk boontoe, sug sidderend) Sewe jaar! Ek kan dit skaars glo. So gaan die tyd verby. (Vee haar oë af) Sien, dit is sy trots. Die familieplaas vir soveel geslagte. En toe kom die Depressie en hy verloor sy grond en elke vark, skaap en bees. Alles. Ons het net genoeg gehad om hierdie lappie grond te koop. Hierdie pondokkie. 'n Paar dae na ons ingetrek het, was hy skielik skoonveld. Ons het hoog en laag gesoek, maar eers dié aand wis ons (kyk op, huilstem) dat hy daar bó is. Hy het die solderdeur agter hom toegesluit en al het ons gesoebat en gesmeek ... hy het nog nooit weer sy verskyning gemaak nie. (Sug diep en laat haar gesig in haar hande sak. Na 'n stilte lig sy haar kop en kyk na die KONSTABEL) Ek moet erken, Konstabel ... om 'n man hier te sien ... dié tyd van die nag ... wel ... dit maak weer dinge in my wakker. Ja. Selfs 'n sieklike vrou van my jare. As 'n mens gewoon is aan ... (Sy kyk weer op) is dit moeilik om te bly, so sonder 'n man.	5 10 15
KONSTABEL:	(simpatiek) Ek is seker, Mevrouw.	
MIEM:	Laatmiddag het ons altyd gaan stap. Nooit veel gepraat nie. Hy het my arm vasgehou en aan sy pyp gesuig ... (Sug) Nou ja ...	20

- 17.8 Hoekom is Konstabel so simpatiek teenoor Miem in reël 1? Met watter woorde in die drama beïnvloed hy die drie vroue onderskeidelik sodat hulle hul diepste verlangens teenoor hom openbaar? (4)

- 17.9 Het Gabriël se afwesigheid 'n negatiewe invloed op Meisie se maatskaplike milieu? Gee TWEE redes om jou antwoord te motiveer. (2)
- 17.10 Waar pas TEKS L in die struktuur van die drama in? (1)
- 17.11 Herlees reël 13 van TEKS K en reël 1 van TEKS L.
- Hoekom spreek Konstabel die vroue so formeel aan? Dra die feit dat hy Meisie op haar doopname noem, tot haar karakterontwikkeling by? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (3)
- [25]**

TOTAAL AFDELING C: 25
GROOTTOTAAL: 80